

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 46. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 "
Negyedévre ———— 6 "
Egy hóra ———— 2 "
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Kedd, február 25.

A diploma.

— február 25.

Magyarországot bátran lehetne a diplo-
mák országának elnevezni. Esetleg vala-
melyik dédunokáink-korabeli jellegzetesen
író történész így is fogja hívni a mai
Hungáriát.

Annyi szent, hogy talán sehol a vilá-
gon nem olyan nagy ur a diploma, mint
nálunk. Mindenki ügyvéd, orvos, vagy már
ugynevezett diplomás ember akar lenni.
Az egyetemek zsufolva, a középiskolák a
megengedett létszámon túl tömve. Az ipar
hiányos és kisszerű mellőzésében és meg-
velettségében elsatnyult; a forgalom igény-
telen s csak a legégetőbb szükségletek ki-
elégítésére irányult; a mezőgazdaság ha-
nyalós és az emberek még mindig nem
tudják megérteni azt a nagy, egyszerű és
természetes igazságot, hogy produktív erő
a termelésben, a gazdaságban, az iparban,
a forgalomban, a kereskedelemben van.

Még mindig igyekeznek előnyöket te-
remteni a diplomásoknak, a kutyabőrök
tulajdonosaira összezugorítani régi, kiter-
jedtebb kedvezményeket, amelyeknek hibája
és hátránya épp a szűkkeblűség és szük-
körütség volt.

A hadügyminiszteriumban már megint
különös reformon gondolkoznak. Az egyévi
tényleges szolgálat kedvezményét akarják
szűkebb térre szorítani s az önkéntesség
jogát csak a diplomás pályára készülőknek
megadni.

Mondhatni, hogy furcsa egy terv!
Valószínűleg diplomás ember agyában szü-
letett, akinek azonban a diplomája mellett
intelligenciája, tudása, munkabírása, ener-
giája, országlátó és kormányzó tehetsége
aligha van.

Nálunk sehogy sem akarnak a munka
értékének tudatára ébredni. A társadalmi
érintkezésben csak úgy dühösködő forma-
ságokat és osztálytagozódást az állami
intézményekbe a törvény szankciójával
viszik bele és oly foglalkozásokat részesi-

tenek az időnek, pénznek és egyéb meg-
takarításoknak előnyében, amelyeknek már
eddig is szomorú túltengése gazdasági vi-
szonyaink reménytelen állapotához nagy
mértékben hozzájárult.

Igenis meg kell adni, nemhogy el-
venni — sőt kiterjeszteni az egyévi ön-
kéntesség jogát, amennyire lehet. Jobban,
mint bármikor, szüksége van a nemzetnek
munkásaira, iparosaira, hivatalnokaira, ke-
reskedőire, gazdaszáira. Legyen bizonyos
kvalifikáció, amelytől függ ennek a ked-
vezménynek elnyerése; ámde feljes képte-
lenség egyszer s mindenkorra lehetetlenné
tenni, hogy iparosaink, kereskedőink és
gazdaszáink minél rövidebb időre vonas-
sanak el a nemzetfenntartó gazdasági
munkáktól.

E'hozakodnak persze ismét a régi
nótával: a tartalékos tisztikar színvonalá-
val. Nohát ez szép dolog, de talán a
nyomorúságunk, szegénységünk, koldus
voltunk keresztjének tovább való cipelése
mégis drága ár lesz érte.

A tartalékos tisztikar színvonalát a
diplomák és diplomásokkal meghatározni
különböztetve is nagyon ingadozó és határozat-
lan dolog. A formások kora végeképp le-
járóban s minél inkább valósul meg csak
a megközelítő egyenlőség eszméje is, annál
inkább lesz minden intelligencia, tudás,
tisztesség és műveltség teljesen egyéni.

A hadsereg ma már nem lehet ki-
váltságos osztályoké. A mindjobban ön-
álló és nem érdemtellenül hatalmassá
levő modern szellem a kényszerűség ha-
tása alatt időlegesen birtokába veszi a
hadsereg intézményét is s annak szerve-
zetét, jellegét és színvonalát üres, válto-
zatlan s épp azért hazug teóriák helyett
az embertársak érdekében becsülettel tel-
jesített kötelességekben állapítja meg.

Egyelőre pedig a nyomorunkon aka-
runk változtatni, a szegénységünkön eny-
híteni, meguntuk a koldulást, öntudatos
vezetést akarunk a nemzeti és társadalmi
élet minden terén, diplomák helyett

lényegét, szép szavak helyett boldogulást,
jólétet. A gazdasági élet mérhetetlen job-
bitása kívánatos, ehhez pedig a termelés
bármely ágában működők nagyobb meg-
becsülése. Nem elriasztani kell az embere-
ket a gazdasági pályáról, hanem oda-
csalogatni. Az egyedül üdvözítőnek mon-
dott diploma ujabban szándékolt kiváltsá-
gólása azonban aligha vezet ide.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
délutáni 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-ig
7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek r-
szére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kád-
fürdő reggeltől este 6-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egy-
ület ingyenes olvasóhelyisége és köz-
könyvtára nyitva mindennap d. u. 5 órától este 10
óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

Március 1. az „Iskolagyermekbarát-egylet” közgyűlése.
Március 9. Közigazgatási bizottság ülése.

— A számvétség főnökeinek távozása. A
pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m.
kir. miniszterelnök Thury Mihály pénzügyi
számtanácsost, a nagybecskereki pénzügyigazgató-
ság mellé rendelt számvétség főnökét hasonló
minőségben áthelyezte a gyulai pénzügyigazgató-
ság mellé rendelt számvétséghez. A köztisztel-
letben és becsülésben álló számtanácsos távo-
zása élénk sajnálkozást kelt Nagybecskereken.

Thury Mihály helyébe a pénzügyminiszter
Kiss István gyulai számvétségi főnököt he-
lyezte át Nagybecskerekre az itteni számvé-
tség élére.

— Csernoch püspök birtokba lépése. Mint
Temesvárról jelentik, Madász Emanuel dr. kultusz-
miniszteri tanácsos és Dónes Károly számviz-
sgáló tegnap a vallás- és közoktatásügyi miniszter,
Reinprecht Antal veszprémi püspök iuradalmi
jóságkormányzó pedig Csernoch János dr.
püspök képviselőtársaságban Temesvárra érkeztek, ahol
a püspöki palotában lévő ingókat az új püspök
számára hivatalosan átvették. A bizottság ma
Makóra megy és ott átveszi Csernoch János dr.
püspök számára a püspöki uradalmat.

A „TORONTÁL” tárcája.

Az agglegény álma.

Egy hizelgő napsugár surrant be a leeresz-
tett selyem függönyök keskeny hasadékán; mert
hogy élvezze ezt az enyhe őszi délutánt, Trude
Antal, a hatvanas éveket taposó tőkepénzes ag-
glegény félhomályba borította a szobáját s a divá-
nyon elnyujtózva ábrándozott.

Megelégedetten konstataálta, hogy a függö-
nyök szerencsés elrendezése s ügyesen megvá-
lasztott krémszíne egyenesen megszépíti a tár-
gyakat és egyéneket a szobában.

Egyéneket tekintve, rajta kívül e pillanatban
nem volt élőlény e kényelmes, otthonos helyisé-
gben, ennek az arca azonban határozottan meg-
fetalodottnak tűnt fel a tükrörben, mely vele
szemben igazán kedves képet tartott elébe. Trude
ur felkényőkölt a diván párnáján, hogy jobban
láthassa magát.

Jól ismerte a saját ábrázatát és tudta, hogy
a szeme a szenvedélyektől tönkre téve könyed-
zik, hogy a koponyája csatatér, melyről a hajak
dezeráltak, hogy petyhüdt arca szomorúan lóg
le kétfelől az inggalérjára; — ő maga tréfál-
zott ezzel a barátjai előtt, mint olyan em-
ber, aki tudja, hogy más előnyöknek van
a birtokában. De ebben az órában srevonásait
rózsás visszfény szepitette meg, kopasz agya
körül dicsfény képződött és szemei szokatlan
élénkséget áruáltak el. A vizsgája kielégítette.

— Valóban, mondta, nem nézek rosszul ki;
Cécile kedvére valónak fog találni.

Felkelt s egy pár lépést tett, mint valami

hódító. Sajátságosan vállalkozónak, természet-
föltött könnyűnek találta magát és a szíve
áradozott.

— Mit fecsegett a minap az a doktor? —
kérdezte magában. Hogy kimélnem kell maga-
mat? Soha sem éreztem magamat ilyen jól. Ez
azért van talán, mert azt az életrendet követtem,
melytől óvott: izletes és fűszeres táplálék, erős
borok. Teringettél! Pompás gyomrom van s
tartóztassam magamat, hogy ment legyen apróbb
bajoktól? Ezek a jó egészség fűszerei: ezek
nélkül észre sem vennék az erőt, melylyel a
természet bennünket felruházott.

Trude ur felbeszakította a monológját, hogy
megnézze az óráját.

— Négy óra! konstataálta. Cécile már nem
késhe. Azt mondta: Holnap négy óra után be-
csöngetek az ajtóján. Beváltja a szavát. A nők
nálam mindig beváltják a szavukat, mert tudok
tetszeni és bőkezű vagyok. Egy kártyavetőnő ol-
vasta ezt a tenyeremből és szigorúan igaz.

És kereste a tenyere vonalhalozatában a
végzetes vonásokat, melyeket a jónő kibetűzött
és belekavarodott. De úgy rémlett neki, hogy egy
köszerű alak vált ki onnan; követte a szeméi-
vel a szobában, hol az tisztább körvonalokat öl-
tött. Egy mosolygó nő látott, ki a divány vánk-
sába temette az arcát, szeméi csillogtak, arany
haja szétomlott, keble pihegett. Trude egy moz-
dulatot tett, mire az alak eltűnt a térben.

— Hallucináció, valóságos képázat! mondta
Trude. De csak előhírnöke a kézzelfoghatóbb
valóságnak. Oh Cécile!

Élérzékenyülve suttopta:
— Milyen szép az élet! Éni annyi, mint
virágot szagatni nem fővész módra, ki szárítva
rakja gyűjteményeibe az emlékeit, de mint illat-

kedvelő, ki élvezi kábitó lehetetlüket. Minő új il-
lattel fog Cécile nekem kedveskedni?

Tetszett neki a költői fordulat, melyet gon-
dolatai vettek. Amint visszaemlékezett Cécillel
töltött tegnapi légyottjára a városi körvasut
kocsijában, nem csodálkozott könnyű sikerén; ez
már szokás volt nála. Rövid társalgás után en-
gedelmet kapott, hogy haza kísérhesse őt. Ott
átadta neki a lakcímét s Cécile megígérte, hogy
másnap, vasárnap meglátogatja őt a lakásán.
Trude ur hangosan felkacagott.

— Don Juan! Ezerhárom, mondta a má-
sik. Több, mint negyven év óta, hogy kapálga-
tok az Ur szőlőjében, én már tulhatadtam ezt a
számot. — Határozottan, Cécile késik!

Amint ujra elővette az óráját, úgy rémlett
neki, hogy furcsa tik-tak hangzik a mellében.
Megtámolygott, a szeméhez emelte a kezét, hogy
élt-e a táprázatot.

— Futólagos rosszullet, mondta, amint is-
mét jobban érezte magát; az ilyeneket már meg-
szoktam, nincs semmi jelentőségök. De talán
helyén volna szűkebbre szorítanom a reg-
gelimet?

Hogy erősítő levegőt szivhasson, félrehuzta
a függönyt és kinyitotta az ablakot. A nap fel-
hők közé rejtőzött. Varjuk száltak a kert ned-
ves fáira, melyeknek száraz leveleit hősben tán-
coltatta az őszi szél s egészséges levegőt fujt
egyszermind a Trude ur tüdőjébe.

— Mégis szebb volt az imént, jegyezte
meg, mikor a napsugarak a függönyöm nyílásán
kandikáltak be.

A tükrörbe nézett s vörös arcot látott
benn, mint a leáldozó napé. Csodálkozott.

Természetes színem ez nekem. Az imént

— **Jankahidok az alispánnál.** Jankahid községből ma délelőtt küldöttség tisztelettel Jankó Agoston alispánnál. A küldöttség azt kérte, hogy miután a község Magyar-Szent-Mihálytól elválasztatott s a belügyminiszter Jankahidnak önálló községgé való alakulását megengedte, az alispán segítse elő, hogy a községben mielőbb megejthető legyen az előjáróság megválasztása s a községi képviselőtestület megalkulása. Az alispán megígérte, hogy mielőbb a község szabályrendelete elkészül, rögtön intézkedni fog azért, hogy a község testületileg megalakulhasson.

— **A városok és az adóreform.** Február hó 26-án, szerdán tartják a magyar városok képviselői nagygyűlésüket Budapesten az adóreform tárgyában. Torontából Nagybecskerek városát dr. Perisics Zoltán polgármester, Pancsova városát Mattanovich Adolf polgármester és Kovács György tb. főszámvivő képviselik a kongresszuson.

— **A kultúregyesület vidéki tanfolyamai.** A Torontáivármegyei Magyar Közművelődési Egyesület által a tél folyamán a vármegye tizennégy helyén rendezett magyar nyelvi ismétlődő tanfolyamai most zárulnak be mindenütt. A tanfolyamok bekezdése ünnepies vizsgaszertű akussal törtélik, amely vizsgákat a kultúregyesület kiküldöttei, vagy az egyesület által fölkért főszolgabírák jelenlétében tartják meg. Az első ilyen vizsga Billéden volt február 20-án. Itt a közművelődési egyesület részéről dr. Vincze-hidy Ernő m. főjegyző, az egyesület igazgatója jelent meg a vizsgán. A vizsgára a tanfolyam hallgatóin kívül összegyűltek az előjáróság és a tantestület tagjai, valamint a lakosság is szép számmal. A tanfolyamot a tél folyamán összesen 92 hallgató látogatta, akiket hetenként háromszor oktatott Spiritza Imre igazgató-tanító. A tanfolyamon a magyar nyelv oktatásán kívül ismeretterjesztő, gyakorlati tárgyakat tanított a tanfolyam vezetője igen szép eredménnyel, mint ahogy azt Vinczehidy Ernő igazgató a vizsgán konstata-
lta. A tiszta német nyelv hallgatóság értelmesen beszélt magyarul s látni való volt, hogy ismereteik erősen kibővültek. A vizsga befejeztével dr. Vinczehidy Ernő megköszönte Spiritza Imre tanítónak fáradozásait s a jövőre néve még bővebb utasítást adott az előjáróságnak. A község nevében ezután Thoresz Jakab jegyző köszönte meg meleg szavakban dr. Vinczehidy Ernőnek megjelenését, valamint a kultur-, egyesületnek a tanfolyam rendezését. A község nevében kérte, hogy a tanfolyamot a jövő évben is rendszeresítse a kultúregyesület a községben, hogy a lerakott alapot továbbra is fejleszteni lehessen.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Arizy Károly nagybecskereki pénzügyi számvizsgáló hasonló minőségben a sátoraljai helyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivőséghez áthelyezte.

halát adtam Phoebusnak, hogy ide kölcsönözze az eceteit.

Kimerültség fogta el, becsukta az ablakot s újra leheveredett a diványra.

— A lány megvárakoztat, gondolta magában. Nem tesz semmit! Megvárom a csöngetését. És ha át lép a küszöbömön, nem teszek neki szemrehányást. Szelíd hangon mentegőzni fog... és én megcsókolom.

Különs gyöngesség. Olyan jól esik heverni a puha kereveten. A szőnyegeket furcsa mintázatok töltik el. Női kezek szöttek. Megőrizték keleti illatukat, az ambra és rózsailatot. Melegek és kéjesek. Egész háremet juttat az ember eszébe egy ilyen keleti szőnyeg.

Trude ur álmodja, hogy elalszik. Elaludt, messé országokban jár varázs szőnyegbe burkolózva, melyet az Ezeregyéjszaka bazarjában vett. Minő paradicsomba fog betévedni? Hurik közé, kik a vállára fognak hajolni és felüdült lehetőkkel s könnyű legyezők balzsamozzák be ébredését!

Trude ur álmodja, hogy felébred. Pompás vidéken van, tele nővel, kiket egykor ismert, kiket azur kedvességben bontakoznak ki előtte. Egy nő hiányzik azonban a számból és ő tudja, hogy csöngettyűhang fogja jelezni váratlan megjelenését...

... A hang felcsendül.

Trude ur nem álmodja többé, hogy ébren van. A szeméi nyitvak, révedeznek dua zad szemhéjai alatt. Már nem lát tisztán. Keleten van, a paradicsomban. Páriában? Nem tudja. Sokat utazott pár pillanat óta. De homályosa a eszébe jut: "Cécile... Cécile csöngetett..."

És hirtelen, miután hasztalan ipakodott felkelni, krémszín hullám, álom vonul el a szem-

— **A csendőri karhatalom.** Legutóbb megtörtént, hogy egy vármegye alispánja és főszolgabírája egyes csendőrijárőrök megerősítésére a katonai állomásparancsnokságtól néhány honvédet kért, kik azután kettesével, négyesével az egyes csendőrijárőrökhez beosztva különböző községekben alkalmaztattak. Ez eset kapcsán Andrássy Gyula gróf belügyminiszter körrendeletet küldött valamennyi vármegye alispánjának, hogy ez az eljárás, melyre különben a karhatalmi utasításban sem található indoklás, katonai szempontból meg nem engedhető. Az említett utasítás határozmányai értelmében karhatalom gyanánt csak teljes osztagok rendelhetők ki saját tiszteik parancsnoksága alatt. A belügyminiszter tehát felhívja a rendeletben az alispánokat, hogy a közigazgatási hatóságokat ez értelemben figyelmeztessék és arra utasítsák, hogy a jövőben csendőrijárőrök megerősítésére csak csendőrséget vegyenek igénybe.

— **A szabad liceumból.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási miniszter e hó elején kiadott körrendeletében rendkívül meleg hangon s nagy elismeréssel nyilatkozik arról az ország-szerte kifejtett s most már természetű mederben folyó lelkes munkáról, melyet az egyes nagyobb városok tanári testületei, liceális egyesületei végeznek a magyar közművelődés fejlesztése érdekében. Örömmel emeli ki ez értékes munkát, kiállításba helyezi legkiválóbb támogatását, tudatja, hogy az iskolán kívüli közoktatás egy-
eséges szervezésének munkálatait a közoktatási miniszterium már megkezdte. Részünkről szintén megelégedéssel emelhetjük ki, hogy a Torontáivármegyei Magyar Közművelődési Egyesület keretében működő nagybecskereki szabad liceum már 8 év óta buzgó tevékenységet fejt ki abban, hogy a miniszter rendeletében jelzett nagy célokat értékes munkával szolgálja s ma már városunk kulturéletének komolyan számbavehető tényezője lett s vasárnapi előadásait százzal keresi föl a város minden rendű és rangú közönsége. A liceum most folyó VIII. évi sorozatos előadásai, — eddig 10 előadás tartott meg, — kiválóan tartalmas és értékes munkát teljesítve szolgálták a magyar közművelődés ügyét. A jövő vasárnap Mencezer Lipót fogja megtartani előadását Nagybecskerek történetének főbb mozzanatairól, mely előadás már tárgyánál fogva is bizonyára a legnagyobb érdeklődésre számíthat s e helyen is felhívjuk rá a liceum közönségének figyelmét.

— **A temesvári közös konyha bonyodalma.** Temesvárról jelentik: A temesvári első közös konyha kudarca nyomán igen szenvedelmes és egyben igen sejnálatos harc indult meg a közös konyha tagjai és az igazgatóság között. Érthetővé válik azonban e harc, ha meggondoljuk, hogy ez a legtöbb helyütt bevált és jó eredménnyel működő intézmény, Temesvárott néhány havi fennállás után tízezer koronára elcsúszott eredményezett. A tegnapi közgyűlésen a közös konyha volt tagjai a volt igazgatóságnak nem

mei előtt és az októberi pompás nap tárja ki legyezőszerűen a sugarait. Trude visszahanyatolt a vánkosra. Megdöbbenő látomány: A legyező minden szára egy női alak és mindegyiknek a szájába egy csók hyerogilija van erősítve. De a legyező utolsó szára üres. Egy alak lebeg ottan, megkettőződik és újra eggyessé válik. És előtűnésével a legyező kiviláglik s eltűnésével homályba vész. Hah, hogy kiviláglik!

Mert hát a csöngettyű megszólalt, erősen, ismételtlen, türelmetlenül és minden egyes üteme szikracsővé változik a Trude zaklatott agyában.

Újabb erőfeszítést tesz, hogy felkeljen. Azt hiszi, hogy felkel, hogy az ajtóhoz siet.

— Cécile, itt vagyok! — hebegi.

És nem siet oda valóban? Lázasan keresi az ajtót, melyet nem bír megtalálni. Isenem, milyen hosszú az út, milyen bonyolultak a záruk, készen lesz-e velők? A csöngettyű szól, szól... Ki csönget ekkora tekintéllyel? Bizonyára ez nem Cécile, egy kis lány, aki nem merné ezt tenni. De hát akkor ki?

Trude hirtelen éjt lát leszállani maga körül és nem tudja hogyan került vissza a diványra, melyet talán nem is hagyott el.

Gyöngye visszhang cseng a füléből. Még egyszer csöngették.

Trude hasztalan vergődik. Tökéletes a sötétség körülötte. Az éjszaka bontogatja ki nehéz legyezőjét, melynek minden szára fekete. És ime ez egyik kivilágosodik; átalakul, ajtóvá lesz és ezen az ajtón valaki belépett.

— Itt vagy végre! — sóhajt Trude.

És fagyos karjaiba zárja a látogatót, akit nem várt, lecsukja a szeméit, mosolyog és elalul örökre.

(V. S.)

adták meg a felmentvényt és kimondták, hogy az igazgatótagjai ellen kártérítési pert indítanak. A per nyomán igen érdekes fejleményekre van kilátás.

— **Ehunyt gör. kel. esperes.** Mint részvételt vesszük a hirt, Jovanovics András farkasdi gör. kel. szerb esperes 77 éves korában ma reggel meghalt. Az elhunyt 53 éve működik a papi pályán, mindenkör általános becsülés és tisztelet környezetben. Halálát fia Jovanovics Milenko bányai járási számvivő, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése holnap délután lesz Farkasdon.

— **Jégtörő Mátyás.** Ma virradt ránk Mátyás apostol napja, amelynek az a nevezetessége, hogy a néphagyomány szerint ha jeget talál, azt megtöri és elviszi, ellenben, ha nincs jég, úgy hoz jeget. [Ami ezt a hagyományt illeti, az rendszeresen zavarba hozhatja a benne hívőket, mert például nálunk csak sár van, de másutt még van bőségesen jég, mintahogy a Tisza erősen zajlik is. Így azután mindenféleképpen lehet kombinálni: így is lehet, úgy is lehet. Remélhetőleg azonban Mátyás mégis csak inkább megtöri azt a jeget, ahol van és elviszi nyakunkról a telet, a fa és szénkereskedők „drága” emlékével egyetemben és meghozza a napugaras, virággillatos tavaszt.]

— **A nagybecskereki kereskedelmi alkalmazzák szakfelolvasása.** A nagybecskereki kereskedelmi alkalmazzák szakgyűlése részéről tervbe vett rendszeres szakfelolvasások sorozata folyó hó 23-án, vasárnap délután Zimmer Károly szakgyűléti elnöknek a váltóról tartott igen érdekes felolvasásával vette kezdetét. Ez alkalommal az egyesület Korona-szállóbeli helyiségének nagyterme zsúfolásig megtelt hallgatókkal. Az előadó a váltónak társadalmi jelentőségét fejtegette, majd áttért a váltónak jogi és kereskedelmi szempontból való ismertetésére és végül igen tanulságosan annak gyakorlati alkalmazásának módjait fejezte be igen okos és értékes tanulmányát. A felolvasás 5 óra felé ért véget, amikor is a jelenlevők az előadót lelkesen megajánlották.

— **Nyári zivatar és villámcsapás.** Lippáról jelentik: Lippán és környékén tegnapelőtt délután három óra tájban óriási zivatar volt. Sűrű villámok és mennydörgés közepette jégeső esett. A román templomhan épp akkor harangozott és a villám becsapott a toronyba, ahol két, a harangozóval foglalkozkodó fiúcskát lesújtott. Az egyik, egy Deheleán nevű, megbánult a lábán, míg a másikat, egy Weisz nevűt, fején és arcán pörkölte meg a villám. Mindkettőt eszméletlen állapotban szállították el a templomból. Radnan a vihar szétrombolta a Fekete Sas-szálló tetőzetét és a vásári bódékat a patakba dobálta.

— **Kaszárnyavirág.** Káplár: Hallod te bundás, te oly lusta vagy, hogy ha ökr volnál, csupa lustaságból még a bőgést is abbaghyanád.

— **Az állatseregletből.** A Koczka-féle állatsereglet, amely a vásártér elején helyezkedett el, állandóan nagy közönség látogatja. Az érdeklődést az állatsereglet mindenféleképpen meg is érdemli, mert az ilyen vándorseregletek között a legnagyobb szabású. Kiváló példányú oroszlanokat, leopardokat, medvéket, farkasokat, biénákat és más ilyen ragadozó állatokat láthatni. Kedves képet nyújt négy kőlyökuttyával egy ketreche zárt négy kőlyökorszán, amint barátságosan együtt hancuroznak. Délutánoként fél 5 órakor és este 7 órakor etetés és idomítás van, amikor a vállalat állatszédítői érdekes mutatványokat produkálnak a vadállatokkal, úgy, hogy az állatseregletet valóban érdemes és tanulságos megtekinteni.

— **Tűz egy gyógyszerárban.** Szerbítettéről írják: Könnyen vezetékes válható tűz tört ki ifj. Benda Károly tulajdonát képező szerbítettéi gyógyszerárban. A laboratóriumban felrobbant egy körülbelül 30 liter borzasztott tartalmú ballon s az égő szesz csakhamar elöntötte az egész gyógyszerárát. Kizárólag a gyors és erélyes segítségnek tulajdonítható, hogy a tűz be nem hatolt a laboratórium melletti — robbanóanyagokkal telt — pincébe, s hogy a tüzet kisebb kár mellett sikerült elfojtani.

— **Eifogott tolvajbonda.** Aracsról írják lapunknak: Aracs községben egy idő óta jól szervezett tolvajbonda működik, mely működését rendszerint a juh aklokra terjesztette ki s az aracsi gazdáknak számtalan juhát emelték el. A lopások nagy gondot okoztak a község lakóinak, de legjobban fájt a dolog a károsult gazdáknak, a kik elfüft juhukban sokszor egész vagyonukat sirathatták. Végre folyó hó 15-én Pap Lehel törökbecsei járási csendőrmesternek leleményes nyomozása után, csendőreivel sikerült a banda fejeit, névszerint Uzurov Szvetozár 24 éves és Uzurov Cvetko 20 éves beodrai lakosok személyében kinyomozni, kiket is folyó 22-én tettes társaikkal együtt elfogott és 31 rendbeli lopás miatt átszolgáltatott a bíróságnak.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 29. Nyomdászok jux-estélye.
Március 1. Köz- és magántisztviselők mulatsága.
Március 7. Az orsz. vasutas-szövetség nagybecskereki kerületének táncestélye.

*. A nyomdászok jux-estélye sikere érdekében, mely szombaton, febr. 29-én a kaszinó összes helyiségeiben lesz megtartva, a rendezőbizottság minden elképzelhetőt elkövet. Gondoskodva lesz arról is, hogy ne csak a táncolni vágyó fiatalok, de azok kísérői is szórakozást találjanak. A gonddal összeállított műsort az eddigi szokásoktól eltérve úgy adják elő, hogy ne raboljon el a közönségtől egyfolytában egy-egy órát, hanem beosztva, minden tánc után egy zeneszámot, avagy jux-dolgót adnak elő. Így a fiatalok a tánc fáradalmait szórakozás közepette pihenni ki s az idősebbek figyelme is állandóan le van kötve. A mulatság iránt az érdeklődés nagy, miből következtethető, hogy a siker is megfelelő lesz.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi csöndes ülésre ma mozgalmas, eleven nap következett a képviselőházban. Andrassy Gyula gróf és Eötvös Károly beszéde volt jelleve a mai ülésre s így mondhatni, zsufolásig megtelt ugy az ülésterem, mint a karzatok. Ők ketten foglalták le ugyszólván egészen a mai ülést, két ellentétes véleményt fejtve ki a házszabály-revizióról. Kivülük Polit Mihály, a nagyikindai képviselő beszélt még a revízió ellen, de Andrassy és Eötvös mellett kevés figyelem jutott neki.

Az ülést Justh Gyula elnök nyitotta meg 10 órakor s a kormány részéről jelenvolt Wekerle Sándor, Andrassy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Günther Antal.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után nyomban rátértek a házszabály-revizió vitájára.

Az első szónok ma Polit Mihály nemzetiségi volt, aki hosszabb beszédben kritizálta a házszabály-reviziót s végül kijelentette, hogy azt nem fogadja el.

Ezután nagy csöndben, feszült figyelem közepette Andrassy Gyula gróf belügyminiszter emelkedett szólásra.

Azzal kezdte beszédét, hogy a házszabály-revizió dolgában a kormányt ért támadások milyen méltatlanok. A házszabály-revizióra szükség van, mert a kormánynak és a többségnek kötelessége a nemzet érdekeit figyelembe venni, már pedig a nemzetnek érdeke a munkaképes parlament. A többségnek szemére vetik, hogy a revízióval ellentétbe jön multjával, ez azonban nem komoly érv, mert a viszonyok mindig új helyzeteket teremtenek s azok szerint kell itélni és cselekedni. Ha most nem csinálnák meg a házszabály-reviziót, akkor a hatalom ennek hián olyan kézbe juthat, amely a nemzetre nézve veszedelmes lehet. Ő és pártja, mindenkor szükségesnek tartotta a házszabályok módosítását s ennek bizonyosságául fölolvassa a nemzet küzdelem idején írott nyílt levelét, amelyben ezt hangoztatja. Biztosíthatja a Házat, hogy a mai kormány sohase enged meg magát fölhasználni hazaellenes cselekedetekre. (Lelkes éljenzés.) Cáfolja ezután azokat az állításokat, hogy a házszabály-reviziót a király vagy Bécs akarná. A királynak tudomása sem volt erről akkor, mikor a kormány a revízió tervét megcsinálta. A revízió semmiféle párt ellen nem irányul és semmiféle tervek céljával nem szolgál. Nem szolgál a katonai létszám fölemelésének keresztülvitelére sem, mert a kormány a katonai létszámot nemzeti engedmények nélkül fölemelni sohasem fogja. (Éljenzés és taps.) A házszabály-

revízió tisztán a parlament érdekében történik.

Szól ezután az általános választói jogról s cáfolja azokat az állításokat, mintha a választói jog reformját a kormány elsikkasztani akarná. Ő igen is akarja és megcsinálja az általános választói jogot, mert hívja, hogy a szociáldemokrata párt a parlamentben helyet foglaljon. De ilyen alkotást márcól-holnapra megcsinálni nem lehet s azért késik némileg az ügy. Ismételtén hangoztatja még a házszabály-reviziónak sürgős keresztülvitelét s azért hozzájárul a Nagy Emil-féle indítványhoz s kéri annak elfogadását. (Zajos éljenzés és taps.)

A miniszter beszéde után szünet volt, amely alatt Andrassy szakadatlan ovációkkal környezték.

Közben Rakovszky István atelnök vette át az elnöki széket, majd Nagy Emil, Mezöfi Vilmos és Tolnay Lajos személyes kérdésben szólaltak föl.

Ezután Eötvös Károly emelkedett szólásra, szintén nagy figyelem közben. Azt hangoztatta, sajnálja, hogy a belügyminiszter beszédének minden részletére az idő rövidsége miatt nem reflektálhat. Konstatálja azonban, hogy ugy a belügyminiszter, valamint azok, akik az obstrukciót hozzák föl érvül a házszabályok szigorítása mellett, a magyar obstrukciót nem ismerik. N-lunk csak akkor volt obstrukció, ha arra a nemzetnek szüksége volt a jogfosztókkal szemben, tehát az obstrukció nemzeti érdek volt. Hivatkozik az 1839-iki obstrukcióra, amely 1841-ig tartott s a melynek maga Deák Ferenc volt a vezére, aki pedig nem volt szélsőséges ember. De szűkség volt arra az obstrukcióra a Habsburg-dinasztia jogfosztó törekvései ellen. Ő három obstrukcióra emlékezik, de valamennyi a nemzet érdekében történt. A mostani házszabály-revizió szerinte csunya, infámis dolgokért történik s oda fog vezetni, hogy kiszolgáltatja a nemzetet Bécsnek. Hangoztatja, hogy mikor a belügyminiszter az obstrukcióról beszélt, hiányos volt a fejtegetése, mert az obstrukció okait is fejtegetni kellett volna s ha ezt tesszük, kitűnik, hogy arra igenis szükség van. Ellensége a technikai obstrukciónak, de nagy és fontos nemzeti érdekeknél még elővonné azt megint a mai többség. Éles szatírával bírálja ezután a Nagy Emil-féle indítványt, majd azzal fejezi be beszédét, hogy itt fogja hagyni a parlamentet, mert nem akar tpvább részt venni a nemzetgyilkos politikában.

Eötvös beszédét a disszidensek megéljenzették, a függetlenségi párt azonban többször ellentmondással zavarta, sőt a végén néhány abug is hallatszott.

Miután még a holnapi ülés napirendjét megállapították, az ülés véget ért.

Minisztertanács.

Budapest, február 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délután 4 órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt Wekerle Sándor elnöklésével, a melyen a folyó politikai ügyekkel foglalkoztak.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, február 25. (A „Torontál” ered. távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök holnap Bécsbe utazik, hogy részt vegyen ott a delegáció tiszteletére rendezendő udvari ebéden. Ugyancsak holnap utaznak Bécsbe az udvari ebéde Barabás Béla elnök vezetésével a magyar delegátusok is.

Öngyilkos számellenőr.

Budapest, február 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Beszár Jenő 36 éves pénzügyminiszteri számellenőrt ma reggel nagy vértócsában halva találták ágyában. A számellenőr öngyilkos szándékkal éjjel beretivál fölmetasztette ereit és átvágta a torkát, úgy, hogy

reggelre elvérzett. Öngyilkosságának okát nem tudják s azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarban követte el.

Villamos vasutasok sztrájkja.

Budapest, február 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Prágából sürgönyzik, ott a villamos vasuti alkalmazottak nagy része ma sztrájkba lépett. A forgalmat csak egy-két fővonalon tudják főtartani.

Határidő-üzlet.

Budapest, február 25. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	23-48
Buza (októberre 1908.)	19-64
Rozs (áprilisra 1908.)	20-80
Rozs (októberre 1908.)	17-30
Zab (áprilisra 1908.)	15-38
Tengeri (májusra 1908.)	13-18

Közgazdaság.

Torontálvármegye selyemtenyészése.

— A selyemtenyésztési felügyelő jelentése. —

V.

A módosi járásban 1907. évben 16 községben közterületeken és közutak mellett volt: lombszedésre nem alkalmas szederfa 7125 drb, lombszedésre alkalmas szederfa 5122 drb. A szokásos csonkítás után 5068 drb lombszedésre alkalmas szederfa áll rendelkezésre a selyemtenyésztőknek. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 17 fa. A magántulajdonban lévő szederfákon kívül a fenti szederfákhoz köszönhetjük a selyemtenyésztés sikerét. Ezen évben tényleg 282 család vállalt selymértét. Ezek közül 257 család 6420 kgr. gubót termelt és 12963 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 50 kor. volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 206 kor. rugott. Ezen tenyésztőnek neve Lafrang József istvánföldi lakos. Részint gondatlanság, részint lombszedés miatt 25 családnál nem sikerült a tenyésztés. A selyemtenyésztés megkezdése óta 248 322 koronát fizettünk ki a járásban.

Szederfaállománya: Az országos selyemtenyésztési felügyelőség kiosztott részint a járás községeinek, részint a községekben lakó magánfeleknek 1907-ben 14.280 drb 2-3 éves szederfacsemetét. Működése óta pedig kiosztott a járásban 1096 drb kiültetésre alkalmas szederfát; 382 905 drb 2-3 éves szederfacsemetét. [Ez évben a községi faiskolákból kiültettek 1499 drb szederfát. Kiültettek ezenkívül közterekre és közutak mellé 735 másnemű fát, dacára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember a szederfának. Ez évben tönkrement 635 drb fiatal és 14 drb öreg szederfa.

A nagyszentmiklósi járásban 1907. évben 14 községben közterületeken és közutak mellett volt: lombszedésre nem alkalmas szederfa 14.710 darab, lombszedésre alkalmas szederfa 6008 darab. A szokásos csonkítás után 5704 darab lombszedésre alkalmas szederfa áll rendelkezésre a selyemtenyésztőknek. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 22 darab fa. A magántulajdonban lévő szederfákon kívül a fenti szederfákhoz köszönhetjük a selyemtenyésztés sikerét. Ez évben tényleg 252 család vállalt selymértét. Ezek közül 244 család 5574 kgr. gubót termelt és 11.368 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 46 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 138 koronára rugott. Ezen tenyésztőnek neve Wolf Miklós nagyözi lakos. Részint gondatlanság, részint lombszedés miatt 8 családnál nem sikerült a tenyésztés. A selyemtenyésztés megkezdése óta 230.709 koronát fizettünk ki a járásban.

Szederfaállománya: Az országos selyemtenyésztési felügyelőség kiosztott részint a járás községeinek, részint a községekben lakó magánfeleknek 1907-ben 400 darab kiültetésre alkalmas szederfát; 18 500 darab 2-3 éves szederfacsemetét. Működése óta pedig kiosztott a járásban 1570 darab kiültetésre alkalmas szederfát; 391 531 darab 2-3 éves szederfacsemetét.

Ez évben a községi faiskolákból kiültettek 923 darab szederfát. Kiültettek ezenkívül közterekre és közutak mellé 1884 darab másnemű fát, dacára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember a szederfának. Ez évben tönkrement 1293 darab fiatal és 41 dab öreg szederfa. (Folytatjuk.)

Dr. Brájer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Allatsereglet.

Allatsereglet.

A nagy KOCZKA-féle elismert világhírű ÁLLATSEREGLLET.

A vásártér elején. A vásártér elején.

Naponta délután 4 órakor és este 7 órakor.

Nagy idomítás. 4 világhírű állatszelidítő. Szenzációs ujdonság: Oroszlán mint műlovar az összes ragadozó állatokkal, etetéssel egybekötve, egy világhírű állatszelidítő fellépéssel jól idomított orosz lánccsopittal A sok ragadozó állat között 10 orosz lán, hideg és meleg égővi tartományokból különféle fajta ragadozó állat van.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 50 fillér, III. hely 30 fillér, 10 éven aluli gyermekek és katonák örmérettől lefelé I. hely 50 fillér, II. hely 30 fillér, III. hely 20 fillér. 209-33

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kártelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg leg-tisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. — Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ASVANY-ES GYOGYVIZEK

1/2 és 1 literes üvegekben.

• Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem éri gyógyhatás. •
Elsőrendű asztali víz! — Felvilágosztatással készségesen szolgálunk.

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szállítási telepe Buziásfürdő.
Sürgőnyzim: Muschong, Buziásfürdő. Interurbán telefon 18. szám.

Ügyeshelyi képviselők keresetnek.

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában

Teljesen elkülönített butorozott garçonlakás villanyvilágítással kiadó. Deák Ferenc-utca 7. 27-x 31

Szeged-nagykikinda-nagybecskerek egyesült h. é. vasut.

Érvényes: 1907. évi október hó 1-étől.

Oda										Szeged—Karlova—Nagybecskerek.										Vissza				
Sz.-v. 4702 I-III.	Sz.-v. 4704 I-III.	Sz.-v. 4706 I-III.	V.-v. 4714 I-III.	Motorkocsi menetek II-III. osztály			1-4.			Motorkocsi menetek 4707 I-III.	4709 I-III.	4715 I-III.	V.-v. 4713 I-III.	Sz.-v. 4705 I-III.	Sz.-v. 4703 I-III.	Sz.-v. 4701 I-III.								
645 1010	940	—	225	—	—	830	—	—	—	—	—	115	—	630	—	715								
1045 1230	1128	—	422	—	500	1204	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	1121	—	433 321	—	406								
1045 1230	1146	—	451	—	555	1248	ind.	Kecskemét (136)	—	—	—	1054	—	420 717	—	323								
1222	1115	—	556	—	820	—	érk.	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	—	1090	—	345	—	242								
155	1251	—	332	510	940	604	ind.	Szeged (136 145)	714	1247	549	915	—	255	—	1232								
155	1256	—	337	515	945	608	ind.	Uj-Szeged	710	1242	544	911	—	251	—	1228								
206	103	—	344	523	1000	616	érk.	Szöreg (136)	700	1214	535	901	—	243	—	1220								
213	105	—	347	524	1006	617	ind.	Szöreg	659	1233	532	854	—	241	—	1219								
218	114	—	357	532	1012	624	érk.	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	652	1225	525	845	—	233	—	1211								
227	119	—	403	537	1019	629	↑	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	646	1220	520	836	—	228	—	1205								
234	127	—	412	545	1028	636	↑	*Gyála	639	1214	513	829	—	221	—	1197								
243	135	—	425	552	1044	643	↑	Szerb-Keresztur	632	1208	507	820	—	213	—	1189								
258	145	—	436	562	1057	653	↑	*Kupuszina (r. h.)	621	1158	456	808	—	203	—	1181								
312	202	—	501	619	1105	713	↑	Törökkanizsa	612	1150	447	789	—	155	—	1130								
321	216	—	518	634	—	724	↑	Szanád	550	1129	425	733	—	132	—	1110								
322	225	—	529	—	—	733	érk.	Csóka	540	1120	416	721	—	121	—	1059								
335	238	—	600	644	—	734	ind.	Csóka	539	—	415	711	—	120	—	1057								
340	252	—	624	657	—	751	↑	Tisza-Szt.-Miklós	527	—	403	657	—	107	—	1044								
403	306	—	640	711	—	807	↑	Pádé	512	—	348	639	—	1252	—	1029								
415	319	—	700	725	—	822	↑	*Esztermajor	457	—	333	616	—	1236	—	1018								
425	329	—	711	737	—	834	↑	Bocsár	445	—	321	602	—	1225	—	1007								
—	—	—	—	747	—	844	érk.	Karlova	435	—	308	549	—	1213	—	979								
v.v. 4712 I-III.	409	—	1031	850	—	554	érk.	Nagykikinda (147)	350	—	280	350	—	841	—	1110								
610	220	—	718	657	—	—	ind.	Nagykikinda (147)	—	—	409	—	—	109	—	1031								
444	344	757	—	755	—	—	ind.	Karlova (147)	—	—	253	—	754	1158	—	923								
455	354	807	—	804	—	—	↑	Beodra	—	—	245	—	745	1149	—	913								
505	404	817	—	812	—	—	↑	*Vinczeér	—	—	236	—	735	1139	—	901								
550	425	840	—	843	—	—	↑	Török-Becse-Araes	—	—	215	—	715	1119	—	888								
610	443	858	—	901	—	—	↑	Kumán	—	—	148	—	657	1101	—	754								
639	502	917	—	916	—	—	↑	Melenze	—	—	134	—	643	1047	—	735								
701	518	933	—	932	—	—	↑	Elemér	—	—	115	—	622	1025	—	708								
718	533	943	—	947	—	—	↑	Nagybecskerek	—	—	100	—	607	1010	—	635								
1209	1041	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	125								
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (148)	—	—	—	—	—	—	—	—								
Oda										Nagykikinda—Karlova.										Vissza				
V.-v. 4812 I-III.	Sz.-v. 4808 I-III.	Sz.-v. 4802 I-III.	Sz.-v. 4804 I-III.	Sz.-v. 4806 I-III.	Sz.-v. 4810 I-III.	1-4.			Sz.-v. 4801 I-III.	Sz.-v. 4803 I-III.	Sz.-v. 4805 I-III.	Sz.-v. 4807 I-III.	Sz.-v. 4809 I-III.	V.-v. 4811 I-III.										
645 1010	445	—	940	245	880	—	—	—	—	—	—	—	—	715										
753	700	1100	280	713	428	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	116710	620	—	—	—										
—	722	1120	250	735	448	ind.	Temesvár-Józsefváros (136)	—	—	—	225	—	—	—										
414	737	1134	304	747	502	ind.	Nagykikinda (136)	813	116710	—	900	604	—	715										
430	—	—	—	747	—	ind.	*Váalom	610	—	841	109	825	409	1031										
—	—	—	—	—	—	érk.	Karlova (146)	544	821	1243	805	349	1034	—										
—	—	—	—	—	—	—	—	526	806	1225	750	334	953	—										

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.